

Seri No : 84

Tarih : 13.07.2022

SİRKÜLER (2022/84)

Konu: Vergi Davalarında Teminat Alınmadan Yürütmenin Durdurulması Kararı Verilemeyeceğini Öngören Kuralın İptali

ÖZET

7/7/2022 tarihli ve 31889 sayılı Resmi Gazete’de vergi davalarında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemeyeceğini öngören kuralın iptaline ilişkin “Anayasa Mahkemesinin 1/6/2022 Tarihli ve E: 2022/14, K: 2022/70 Sayılı Kararı” yayımlandı.

7/7/2022 tarihli ve 31889 sayılı Resmi Gazete’de vergi davalarında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemeyeceğini öngören kuralın iptaline ilişkin “Anayasa Mahkemesinin 1/6/2022 Tarihli ve E: 2022/14, K: 2022/70 Sayılı Kararı” yayımlandı.

Hatırlanacağı üzere, 22/1/2022 tarihli R.G’de yayımlanan [7351 sayılı Kanun’un](#) 2 nci maddesi ile 2577 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına eklenen hüküm ile vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu edilen tutarın %50’si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilememesi yönünde düzenlenme yapılmıştı.

AYM gerekçesinde özetle aşağıdaki değerlendirmelerde bulunarak, söz konusu kuralın Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir.

Mahkemenin değerlendirmeleri:

- Bu bağlamda vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemeyeceğini öngören kuralla yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için usule ilişkin sınırlama nedeni düzenlenmiş olup kuralın Anayasa’ya uygunluk denetimi Anayasa’nın söz konusu maddesinin beşinci fıkrası yönünden yapılmıştır.
- Yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için gerçekleşmesi gereken şartlardan biri, idari işlemin uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğmasıdır. Bu şart, dava konusu işlemin uygulanması hâlinde muhatabın maddi veya manevi yönden zor durumda kalması ve bu zor durumun tahammül edilmesi güç ağırlıkta olmasını ifade etmektedir. Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda da yürütmenin durdurulmasına karar verilmesinin talep edilmesi hâlinde davacı açısından telafisi güç veya imkânsız zararların doğup doğmayacağı yönünden bir değerlendirme yapılacağı açıktır.

- Bununla birlikte bu tür davalarda idari yargı yerlerince davacı açısından telafisi güç veya imkânsız zararların doğması şartının gerçekleştiği kanısına varılması durumunda dahi kural uyarınca davacıdan dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi mümkün olmayacaktır. Bu nedenle daha önce ödemiş olduğu verginin iade edilmemesi ve dava süresince bu paradan yoksun kalınması durumunda telafisi güç veya imkânsız zararlarla karşılaşacağı kanısına varılan davacıdan yürütmenin durdurulması kararı verilmesi için dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınması idari işlemin uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararın doğması şartını etkisiz kılacaktır.
- Öte yandan yürütmenin durdurulması kararı verecek olan idari yargı yerlerine durumun gereklerine ve somut olayın şartlarına göre teminat alıp almama veya teminat miktarını belirleme konusunda takdir yetkisinin tanınmadığı, söz konusu teminatı ödeme imkânı olmayan davacının adli yardımdan yararlanmasını mümkün kılan bir güvenceye yer verilmediği de gözetildiğinde mutlak bir şekilde dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınmasını öngören kuralın yürütmenin durdurulması kurumunun etkinliğini azalttığı ve bu kurumdan beklenen amacın gerçekleşmesini engellediği açıktır.

Söz konusu Karara aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

[Anayasa Mahkemesinin 1/6/2022 Tarihli ve E: 2022/14, K: 2022/70 Sayılı Kararı](#)

Bilgilerinize sunarız.

